

การบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม

Strategic management affecting the operation of child development centers
under local administrative organization in Nakhon Pathom

พรสุดา พจนันทรกุล¹ อาจารย์ ดร.ณัฐวรรณ พุ่มดียิ่ง² รองศาสตราจารย์ ดร.พิชญาภา ยืนยาว³
Ponsuda Pottanakongul¹ Dr.Nuttawan Pumdeeying² Assoc. Prof. Dr.Pitchayapa Yuenyaw³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการบริหารเชิงกลยุทธ์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ระดับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ 3) การบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม จำนวน 160 แห่ง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามอำเภอ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย มีความตรงด้านเนื้อหา เท่ากับ 0.67 – 1.00 ค่าความเที่ยงด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เท่ากับ 0.99 และด้านการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เท่ากับ 0.94 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับการบริหารเชิงกลยุทธ์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย การทำงานเป็นทีมแบบรวมพลังร่วมมือ ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน การจัดการความรู้ การประยุกต์ใช้ความรู้ การเรียนรู้ร่วมกัน การมีค่านิยม และวิสัยทัศน์ร่วม ตามลำดับ
2. ระดับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้านประกอบด้วย วิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร อาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนบุคลากร และส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามลำดับ
3. การบริหารเชิงกลยุทธ์ ได้แก่ การทำงานเป็นทีมแบบรวมพลังร่วมมือ (X_5) การเรียนรู้ร่วมกัน (X_1) และการจัดการความรู้ (X_7) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 76.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสมการวิเคราะห์การถดถอย คือ $\hat{Y}_{tot} = 0.81 + 0.35 (X_5) + 0.25 (X_1) + 0.23 (X_7)$

คำสำคัญ: การบริหารเชิงกลยุทธ์ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

¹Master of Education in Educational Administration Faculty of Education Nakhon Pathom Rajabhat University

^{2,3}อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

^{2,3}Advisors of Faculty of Education Nakhon Pathom Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: พรสุดา พจนันทรกุล, fgh702@gmail.com

รับเมื่อ 9 ตุลาคม 2564 แก้ไขเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2564 ตอรับเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2564

ABSTRACT

This research aimed to: 1) study the level of administrators' power usage; 2) study the level of teachers' morale; and 3) analyze the administrators' power usage affecting teachers' morale in educational institutions under Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 2. The sample was 275 teachers in educational institutions under Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 2, derived by proportional stratified random sampling as distributed by district. The research instrument was a questionnaire constructed by the researcher with the content validity between 0.67–1.00. The internal consistency reliability coefficients for the administrators' power usage and the teachers' morale were 0.98. Data were analyzed with frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression.

The research results were as follows:

1. Overall and in specific aspects, the administrators' power usage was at a high level. The aspects were referent power, coercive power, expert power, legitimate power, and reward power, respectively.
2. Overall, the teachers' morale was at a high level and in specific aspects was at a highest level and high level. The aspects were welfare and job security, success and work achievement, working condition, organization relationship, and policy and administration, respectively.
3. The administrators' power usage in the aspects of legitimate power (X_3), reward power (X_2), coercive power (X_1) and expert power (X_4) together predicted the affecting teachers' morale at the percentage of 61.20 with statistical significance level of .01. The regression equation was $F_{est} = 1.72 + 0.25 (X_3) + 0.14 (X_2) + 0.13 (X_1) + 0.11 (X_4)$.

Keywords: Administrator's Power, Teacher's Morale, Primary Education

ภูมิหลัง

สถานการณ์ของโลกในศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่เทคโนโลยีสารสนเทศ เข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ส่งผลให้หน่วยงาน สถานศึกษาองค์การทั้งภาครัฐและเอกชน ต่างก็ต้องปรับตัวเพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็ว ซึ่งทำให้สถานศึกษาได้รับผลกระทบจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ยืดหยุ่น และมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ดังกล่าว (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2560) ทั้งนี้หน่วยงานทุกระดับภาครัฐ และเอกชนจำเป็นต้องมีปัจจัยที่มีความสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานของหน่วยงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายสามารถดำเนินงานได้สอดคล้องกับกระบวนการทำงาน รวมทั้งทราบรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับกระบวนการระยะเวลาของการทำงานนั้น ๆ หากเกิดข้อผิดพลาดจะสามารถทราบได้ทันทีที่เกิดจากสาเหตุอะไรสามารถทำการแก้ไขได้อย่างทันที่ที่เกิดการผิดพลาดในกระบวนการทำงาน ไม่ก่อให้เกิดการเสียเวลา รวมทั้งสามารถตรวจสอบการทำงาน และกำหนดแนวทางการทำงานในอนาคตได้เพื่อความสำเร็จของหน่วยงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 1) ดังนั้นบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มาตรา 250 ได้บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแล และจัดทำบริการสาธารณะและกิจการมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3

พ.ศ. 2553 มาตรา 41 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่กล่าวมาล้วนมีบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการ การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นผู้ดำเนินการด้านการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต้องศึกษาค้นคว้าพัฒนาฝึกอบรมให้เป็นผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์สามารถมองภาพองค์การในอนาคตของตนเองได้ และสามารถวางแผนกำหนดแนวทางการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายขององค์การที่พึงปรารถนาในอนาคตนั้นได้โดยอาศัยการมี กลยุทธ์การบริหารงานที่ดีและมีคุณภาพ เพื่อสามารถนำพาองค์การไปสู่ความสำเร็จได้อย่างเป็นระบบ และนำศูนย์พัฒนา เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปสู่เป้าหมายที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลเหมาะสมกับบริบทขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นและทันต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นสำหรับเด็กปฐมวัย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559, คำนำ)

อย่างไรก็ดี มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นั้น ต้องเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงเป็นสถานที่หนึ่งซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างทรัพยากรที่ทรงคุณค่า การดูแล รับผิดชอบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กถือเป็นภารกิจที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องจัดการศึกษาและพัฒนา เด็กเล็กในชุมชนท้องถิ่นให้มีความพร้อมและมีศักยภาพตามวัย ดังนั้น การบริหารเชิงกลยุทธ์ จึงมีความสำคัญต่อการ ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปอย่างมีระบบ มีมาตรฐาน และมีคุณภาพตามหลักวิชาการ จากที่กล่าวมาผู้บริหาร และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์และนำมากำหนดเป็นแนวทางการ ดำเนินงานที่เหมาะสมที่สุด เปิดโอกาสให้บุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการศึกษาจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ทุกภาคส่วนและบุคลากรเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีสิ่งร่วมวางแผนการทำงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อให้การ บริหารจัดการในด้านต่าง ๆ ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังที่ อรอนงค์ นามมันสา (2558, หน้า 173) ได้ทำการวิจัยศึกษาสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัด มหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า แนวทางที่จะพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม มีดังนี้ 1) ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ควรมีการ จัดห้องเรียนให้มีพื้นที่สีเขียว สนามเด็กเล็กและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพออยู่ในสภาพใช้การได้ดี ควรจัด สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตลอดจนมีอาคาร สถานที่ที่เหมาะสมและความปลอดภัยกับผู้เรียนและควรมีการจัด สภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับการพัฒนาของเด็กในทุกด้าน 2) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานและให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน สนับสนุน งบประมาณจัดตั้งชมรมผู้ปกครองเพื่อให้มีบทบาทและส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น 3) ด้านบุคลากร ควรมีผู้ดูแล เด็กที่มีวุฒิการศึกษาด้านปฐมวัยโดยตรง ควรจัดอบรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง และควรจัดกิจกรรมเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจอย่างต่อเนื่อง

จากงานวิจัยข้างต้นเห็นว่าแนวทางที่จะพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ดีขึ้นทั้ง 3 ด้านนี้ เป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงต้องอาศัยตัวผู้บริหารในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน สอดคล้องกับสุจิตรา จันทร์สิริรักษ์ (2559, หน้า 107) ได้ทำการวิจัยหาคำประกอบการบริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า การกำหนดนโยบาย การวางแผนและการจัดการองค์การเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กพัฒนาสู่มาตรฐานได้ ผู้บริหาร จึงควรให้ความสนใจและจัดให้มีการกำหนดนโยบาย โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม เพื่อนำไปสู่การวางแผนเพื่อพัฒนาองค์การ จัดโครงสร้างองค์การให้มีความสอดคล้องกับบริบทของศูนย์และศักยภาพของบุคลากรในองค์การ จะทำให้ศูนย์พัฒนา

เด็กเล็กมีคุณภาพสามารถส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมการพัฒนาเด็กให้เป็นที่ยอมรับของชุมชนได้ เช่นเดียวกับงานวิจัยของณัฐนันท์ พิทยะภัทร์ (2557, หน้า 142) ที่ได้ทำการศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนล่าง 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคกลางตอนล่าง 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถทำนายการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้ร้อยละ 39.70

จากงานวิจัยข้างต้นเห็นว่าความแตกต่างของสภาพแวดล้อม ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและนโยบายของคณะกรรมการบริหารแต่ละแห่ง ทำให้การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความไม่เท่าเทียมกัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาและพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามทิศทางที่กำหนดได้ด้วยดี และมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมตรงตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้ผู้ปกครองมีความเชื่อถือศรัทธา ไว้วางใจ และมั่นใจในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งการบริหารเชิงกลยุทธ์ จะเป็นตัวบ่งชี้ว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะมุ่งไปในทิศทางใด มีส่วนช่วยในการนำวิสัยทัศน์หรือภารกิจของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้กลายเป็นวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานที่มีลักษณะที่ชัดเจนขึ้น เป็นการขับเคลื่อนการดำเนินงานทั้งด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและการส่งเสริมสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม ซึ่งผลการวิจัยจะนำไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์และแนวทางในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ ตรงตามความต้องการของผู้ปกครอง และของชุมชนเหมาะสมกับบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้สามารถบริหารงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล โดยเฉพาะการพัฒนาเด็กเล็กให้ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการและเตรียมความพร้อมทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ให้มีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไปอย่างมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

คำถามการวิจัย

1. ระดับการบริหารเชิงกลยุทธ์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม เป็นอย่างไร
2. ระดับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม เป็นอย่างไร
3. วิเคราะห์การบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

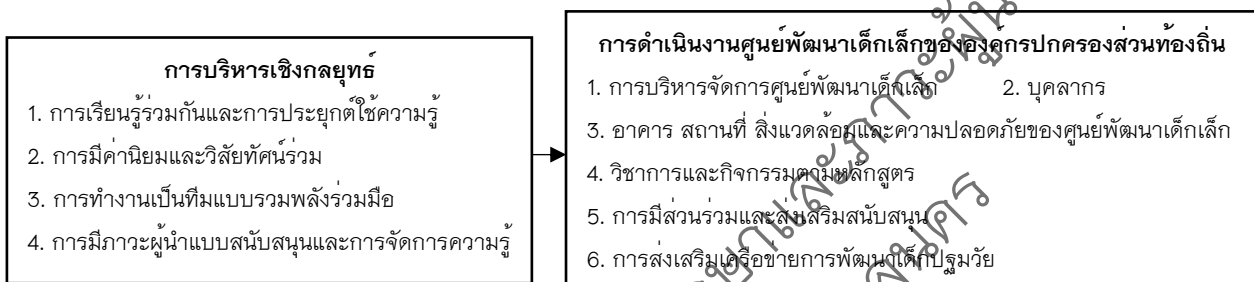
จังหวัดนครปฐม มีองค์ประกอบอะไรบ้าง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารเชิงกลยุทธ์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม
3. เพื่อวิเคราะห์การบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำตัวแปรมาใช้ศึกษาในงานวิจัยนี้ ได้แก่ เป็นตัวแปรต้น คือ การบริหารเชิงกลยุทธ์ ผู้วิจัยนำผลงานวิจัยของ ภูมิภัทร กลางโคตร (2560, หน้า 6 - 7) ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) การเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ความรู้ 2) การมีค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม 3) การทำงานเป็นทีมแบบรวมพลังร่วมมือ 4) การมีภาวะผู้นำแบบสนับสนุนและการจัดการความรู้ สำหรับตัวแปรตาม ใช้มาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2559, หน้า 1 - 77) เพื่อนำมาใช้เป็นตัวแปรตาม ประกอบด้วย 6 มาตรฐาน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) บุคลากร 3) อาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 4) วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน 6) ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม จำนวน 160 แห่ง
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, อ้างถึงใน สุวิมล ติรภานันท์, 2557, หน้า 178 - 179) ได้ตัวอย่างจำนวน 113 แห่ง จำแนกเป็น ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนัก/กองการศึกษา/หัวหน้าฝ่าย/นักวิชาการศึกษา/หัวหน้าสถานศึกษา/หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/ผู้กำกับดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กลุ่มที่ 2 ครู/ผู้ดูแลเด็ก และกลุ่มที่ 3 ผู้ปกครองเด็กที่เป็นคณะกรรมการบริหารศูนย์ รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดจำนวน 339 คน วิธีสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (proportional stratified random sampling) กระจายตามที่ตั้งของอำเภอ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง มี 3 ตอน ดังนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อความเกี่ยวกับ เพศ ตำแหน่ง อายุ ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด ประสบการณ์ทำงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List)

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม จำแนกตามตัวแปรต้นแบ่งออกเป็น 7 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3. แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม จำแนกตามตัวแปรตามแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 339 ฉบับ พร้อมหนังสือ ถึงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู/ผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครองเด็กที่เป็นคณะกรรมการบริหารศูนย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 309 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.15

2. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารเชิงกลยุทธ์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการทำงานเป็นทีมแบบรวมพลังร่วมมือมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน การจัดการความรู้ การประยุกต์ใช้ความรู้ การเรียนรู้ร่วมกัน การมีค่านิยม และวิสัยทัศน์ร่วม ตามลำดับ

2. การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดรองลงมา ได้แก่ อาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน บุคลากร และส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามลำดับ

3. การบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม เรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) การทำงานเป็นทีมแบบรวมพลังร่วมมือ 2) การเรียนรู้ร่วมกัน และ 3) การจัดการความรู้ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 งานวิจัยนี้พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ ซึ่งได้แก่ การทำงานเป็นทีมแบบรวมพลังร่วมมือ การเรียนรู้ร่วมกัน และการจัดการความรู้ สามารถทำนายการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม ได้ร้อยละ 76.70 โดยสมการวิเคราะห์ถดถอย คือ $\hat{Y}_{tot} = 0.81 + 0.35 (X_5) + 0.25 (X_1) + 0.23 (X_7)$

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารเชิงกลยุทธ์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการทำงานเป็นทีมแบบรวมพลังร่วมมือนั้นมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน การจัดการความรู้ การประยุกต์ใช้ความรู้ การเรียนรู้ร่วมกัน การมีค่านิยม และวิสัยทัศน์ร่วม ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะการบริหารเชิงกลยุทธ์ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้การดำเนินงานขององค์กรประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่กำหนดไว้ สามารถดำเนินงานได้สอดคล้องกับกระบวนการทำงาน รวมทั้งทำให้ทราบรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับกระบวนการระยะเวลาของการทำงานนั้น ๆ ว่าเกิดจากสาเหตุอะไรสามารถทำการแก้ไขได้อย่างทันท่วงทีที่เกิดการผิดพลาดในกระบวนการทำงาน รวมทั้งสามารถตรวจสอบการทำงาน และกำหนดแนวทางการทำงานในอนาคตได้เพื่อความสำเร็จขององค์กร ทั้งนี้ ผู้บริหารและบุคลากรจึงจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์ เพื่อนำองค์การไปสู่เป้าหมายร่วมกัน ในท้ายที่สุดจะนำมาซึ่งแผนงานภารกิจเชิงนิเทศที่เหมาะสม ทำให้การดำเนินงานขององค์กรประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐนันท์ พิทยะภักดิ์ (2557, หน้า 142) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนล่าง 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนล่าง 2 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากจะเห็นได้ว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ เป็นการบริหารงานอย่างเป็นระบบสามารถดำเนินงานและการควบคุมกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์จุดอ่อนและจุดแข็งจากสภาพแวดล้อมภายใน การวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอกการกำหนดภารกิจและเป้าหมายทั้งระยะสั้น ระยะยาวและการเลือกกลยุทธ์ที่ดีและเหมาะสมที่สุดทำให้องค์กรสามารถทำความเข้าใจทิศทางองค์กรได้ชัดเจนยิ่งขึ้น สามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานให้เกิดผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดรองลงมาได้แก่ อาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน บุคลากร และส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ผู้บริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต้องมีวิสัยทัศน์สามารถมองภาพองค์การในอนาคตของตนเองได้และสามารถวางแผนกำหนดแนวทางการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายขององค์การที่พึงปรารถนาในอนาคตนั้นได้ เพื่อสามารถนำพาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปสู่เป้าหมายที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลเหมาะสมกับบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและทันต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นสำหรับเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุจิตรา จันทร์สิริรักษ์ (2559, หน้า 107) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง องค์ประกอบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย จะเห็นได้ว่า มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เป็นการสร้างพื้นฐานการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัยให้มีการส่งเสริมการศึกษาระดับพื้นฐานต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของสังคม จนเป็นที่ยอมรับในศักยภาพการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. การบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม เรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) การทำงานเป็นทีมแบบรวมพลังร่วมมือ 2) การเรียนรู้ร่วมกัน และ 3) การจัดการความรู้ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 งานวิจัยนี้พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ ซึ่งได้แก่ การทำงานเป็นทีมแบบรวมพลังร่วมมือ การเรียนรู้ร่วมกัน และการจัดการความรู้ สามารถทำนายการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม ได้ร้อยละ 76.70 ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารเชิงกลยุทธ์นั้น เป็นการบริหารที่ผู้บริหารในฐานะผู้นำขององค์กรต้องทำความเข้าใจต่อการกำหนดแนวทางหรือวิถีทางในกรดำเนินงานขององค์กร เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งการกำหนดแนวทางหรือวิถีทางในการดำเนินงานนั้น ผู้บริหารจำเป็นจะต้องทำการวิเคราะห์และประเมินปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อจัดทำแผนงานดำเนินงานที่เหมาะสมที่สุด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ งามทิพย์ มิตรสุภาพ (2559, หน้า 398) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่าการบริหารเชิงกลยุทธ์ ที่มีองค์ประกอบกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม การสร้างกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการควบคุมกลยุทธ์ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์มีความสำคัญต่อการดำเนินงานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพราะการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะประสบความสำเร็จได้จะต้องมีกลยุทธ์ในการดำเนินงาน โดยจะต้องวิเคราะห์สภาพแวดล้อม สร้างกลยุทธ์ นำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการควบคุมกลยุทธ์ การดำเนินงานทุกขั้นตอนจะต้องทำอย่างจริงจังและมุ่งสู่ความสำเร็จภายใต้ความควบคุมมือของผู้ที่เกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นถึงเงื่อนไขของความสำเร็จในการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้เป็นอย่างดี จะต้องเกิดจากการวางแผนเป็นอย่างดี มีการดำเนินการตามแผนและประเมินอย่างต่อเนื่อง และที่สำคัญคือการร่วมแรงร่วมใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย

3.1 การบริหารเชิงกลยุทธ์ด้านการทำงานเป็นทีมแบบรวมพลังร่วมมือส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม ทั้งนี้เนื่องจากการทำงานเป็นทีมแบบรวมพลังร่วมมือเป็นกลยุทธ์สำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กร การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพได้นั้น สมาชิกทุกคนในทีมควรต้องเข้าใจหลักการการทำงานเป็นทีม และต้องมีผู้นำทีมที่มีทักษะและวิสัยทัศน์ที่ดีการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานโดยใช้หลักการทำงานร่วมกันเป็นทีมจนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรภายในองค์กรให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เต็มศิริ สองเมืองและคณะ (2564, หน้า 42 – 43) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พบว่า สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันมีการเรียนรู้ร่วมกันของคนในองค์กร โดยประกอบด้วยการทำงานเป็นทีม การแบ่งปัน การพูดคุยกับเพื่อนร่วมงานช่วยให้สามารถปฏิบัติงานดีขึ้นและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ผู้บริหารจะต้องส่งเสริมบุคลากรให้มีการทำงานเป็นทีม เพราะการทำงานเป็นทีมเป็นปัจจัยพื้นฐานอันสำคัญที่จะช่วยให้องค์กรสามารถพัฒนางานได้ดีกว่าการทำงาน

ตามลำพัง พฤติกรรมการทำงานเป็นที่มาที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพขององค์กรและประสิทธิภาพงาน ส่งผลให้การดำเนินงาน
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

3.2 การบริหารเชิงกลยุทธ์ด้านการเรียนรู้ร่วมกันส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม ทั้งนี้เนื่องจาก การเรียนรู้ร่วมกันคือ หลักการสำคัญอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารใช้ในการ
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาความฉลาดรอบรู้ของบุคลากรในองค์กรและนำประสบการณ์มาร่วมแก้ไขปัญหา
ทั้งร่วมคิดวิเคราะห์ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมกันบริหารจัดการกับผู้บริหาร ไม่ว่าจะตรงหรือทางอ้อม เพื่อให้
กิจกรรมนั้นสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภาวิณี ดีสุขและคณะ (2558, หน้า 21) ได้ศึกษา
ถึงความสัมพันธ์ของการจัดการความรู้ที่มีความผูกพันต่อการเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูศูนย์พัฒนา
เด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี โดยพบว่าการจัดการความรู้จะช่วยสร้างการเรียนรู้ร่วมกันของ
บุคคลทำให้องค์กรสามารถที่จะปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการรับรู้ข้อมูล
ข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ แล้วนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว
และเหมาะสมต่อสถานการณ์ส่งผลให้องค์กรประสบผลสำเร็จ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ผู้บริหารต้องมีการส่งเสริมให้
บุคลากรมีลักษณะการเรียนรู้ร่วมกันภายใน และภายนอกองค์กรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยการปรึกษาหารือ
ถ่ายทอดความรู้ การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน รวมถึงการเรียนรู้ร่วมกันของแต่ละคนและกลุ่ม
ซึ่งมีการส่งผ่านความรู้ต่าง ๆ ด้วยการสนทนา การเสวนา การประชุม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผลความสำเร็จร่วมกัน
ของทุกคนในองค์กร

3.3 การบริหารเชิงกลยุทธ์ด้านการจัดการความรู้ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการความรู้ เป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติงานที่ให้ความสำคัญกับ
การพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ สามารถนำความรู้ที่ได้ไป
ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน บรรลุตามเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ
ภาวิณี ดีสุข (2557, หน้า 112 – 114) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้กับประสิทธิภาพ
การปฏิบัติงานของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี พบว่า การจัดการความรู้
โดยรวมมีความสัมพันธ์กันสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การจัดการความรู้เป็นเครื่องมือ
สำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้บริหารและบุคลากรในองค์กรสามารถค้นพบ เข้าถึงความรู้ ความชำนาญที่แฝงเร้นใน
ตัวคน สามารถหาทางนำมาแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้ต่อยอด พัฒนา และนำมาใช้ได้เหมาะสมกับสภาพจริง สร้างเป็น
องค์ความรู้หรือนวัตกรรมใหม่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันของผู้บริหารและบุคลากร ถ้าองค์กรมีการจัดการความรู้
ที่ดีจะส่งผลให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหาร ครู ผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครองเด็กที่เป็นคณะกรรมการศูนย์ควรให้ความสนใจในการบริหาร
เชิงกลยุทธ์ ด้านการมีค่านิยม และวิสัยทัศน์ร่วมโดยตระหนักถึงความสำคัญกับความสำเร็จของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ตามวัตถุประสงค์ควรมีข้อกำหนดร่วมกันในองค์กรเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดพฤติกรรมของคนในองค์กรให้เกิด
ความกระตือรือร้นการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้มีการร่วมกันทำกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย
เดียวกันให้องค์กรบรรลุผลสำเร็จ

1.2 ผู้บริหาร ครูผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองเด็กที่เป็นคณะกรรมการศูนย์ควรสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร และส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยควรมีการจัดการอย่างใส่ใจต่อรายละเอียด ทั้งการสรรหา การฝึกอบรมหรือการพัฒนา การคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับงาน อันจะส่งผลให้การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีศักยภาพในการจัดการศึกษาอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กเล็ก ได้อย่างถูกต้อง ตรงตามหลักวิชาการด้วยความเหมาะสมอย่างมีคุณภาพต่อไป และควรมีการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยสร้างเครือข่ายทั้งในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับภาค เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาเด็กเล็กให้ครอบคลุมกว้างขวาง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัยในระดับพื้นที่ได้รับการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

1.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรนำผลการปฏิบัติงานมาปรับปรุงและวางแผนการบริหารเชิงกลยุทธ์ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการดำเนินงานเป็นทีมแบบรวมพลังร่วมมือ การเรียนรู้ร่วมกัน และการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีประสิทธิภาพต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาองค์ประกอบของการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 2.2 ควรศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 2.3 ควรศึกษากลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพโดยรวมของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2559). *มาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- งามทิพย์ มิตรสุภาพ. (2559). *รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน*. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัฐนันท์ พิทยะภัทร์. (2557). *การบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนล่าง 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- เต็มศิริ สองเมือง. (2564). *สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้อันดามัน*. *Journal of Graduate School Sakon Nakhon Rajabhat University ฉบับวารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 18(80), 33 – 44.
- ไพฑูริย์ ลินลารัตน์. (2560). *ความเป็นผู้นำทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ภาวิณี ดีสุข. (2558). *จัดการความรู้กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี*. *วิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ*, 2(3), 17 – 23.
- ภูมิภัทร กลางโคตร. (2560). *กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้แบบมีอาชีพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). *แนวทางการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร สพฐ*. ค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2564, จาก <http://www.202.143.169.120/gen/data/obce.pdf>

- สุจิตรา จันทร์สิริรักษ์. (2559). *องค์ประกอบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- สุวิมล ตีรกานต์. (2557). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรอนงค์ นามมันสา. (2558). *ศึกษาสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร